

EIROPAS KOPIENU KOMISIJA

Briselē, 14.7.2004
COM(2004) 494 galīgā redakcija

2004/0166 (AVC)

Priekšlikums

PADOMES REGULA

par Kohēzijas fonda izveidi

(iesniegusi Komisija)

MĒRKU IZKLĀSTS

Līguma 161. panta 2. punkts paredz, ka Kohēzijas fonds sniedz finansiālu palīdzību, iesaistoties vides un Eiropas transporta tīkla jomās.

Kohēzijas fonds ir dibināts un pirmo reizi tā īstenošana ir pārraudzīta ar Regulu (EK) Nr. 1164/94. Šī regula turpmāk tika papildināta ar Regulām (EK) Nr. 1264/1999 un (EK) Nr. 1265/99.

Pēc Savienības paplašināšanās 2004. gada 1. maijā Kohēzijas fonds līdz 2006. gada beigām attiecas uz desmit jaunajām dalībvalstīm, tāpat kā uz trim dalībvalstīm, kas no fonda saņēmušas līdzekļus iepriekš (Spānija, Portugāle, Grieķija) no 2000. līdz 2006. gadam.

Saskaņā ar 2007. līdz 2013. gada programmu Regula (EK) Nr. [...] nosaka struktūrfondu un Kohēzijas fonda darbības vispārējos noteikumus un paredz, ka Kohēzijas fonds sniedz ieguldījumu dalībvalstu un mazāk attīstīto reģionu konverģencē, finansiāli piedaloties darbības programmās, kas paredzētas tās sasniegšanai. Kohēzijas politikas īstenošanas sistēmas reformā, kas tika pasludināta trešajā ziņojumā par kohēziju, ko Komisija pieņēma 2004. gada februārī, Kohēzijas fonda piedalīšanās iekļaujas daudzgadējā struktūrfondu programmā, tajā ietilpst piedalīšanās ar lieliem projektiem. Šī reforma, joprojām saglabājot pamatprincipus, kas ir šīs politikas vērtība (daudzgadējas programmas, partnerattiecības, novērtējums, dalīta vadība), balstās uz globālu līdzsvaru starp stratēģisko nozīmi un īstenošanas sistēmas vienkāršošanu, jo īpaši samazinot fondu skaitu, vienkāršojot programmas, padarot skaidrāku dalībvalstu un Komisijas lomu finanšu vadībā un kontrolē, kā arī pieņemot īstenošanas noteikumus galvenokārt atkarībā no Kopienas ieguldījuma apjoma.

Kohēzijas fonda finansētiem pasākumiem Eiropas transporta tīkla jomā jāatbilst ar šo tīklu saistītām pamatnostādņēm, kuras Padome pieņēmusi un kas noteiktas pārskatītajā Lēmumā (EK) 1692/96.

Kohēzijas fonda iesaistīšanās vides jomā palīdz īstenot Eiropas Savienības politikas mērķus, kas paredzēti līguma 174. pantā.

Jaunu, Kohēzijas fondā ievēlamu dalībvalstu pievienošanās 2004. gada 1. maijā un jauna un svarīga finansējumu nepieciešamība šajās valstīs pamato fonda iesaistīšanās jomas paplašināšanu. Tāpēc Kohēzijas fonds var finansēt arī darbību tādā jomā, kas ir virzīta uz ilgtspējīgu attīstību un kam ir skaidra nozīme vides jomā, piemēram, enerģētiskā efektivitāte un atjaunojamie enerģijas avoti, un transporta jomā ārpus Eiropas transporta tīkla - dzelzceļā, upju un jūru kuģu ceļos, daudzveidīga transporta darbībā un tā savstarpējā saskaņošanā, sauszemes un gaisa satiksmes skaļuma kontrolē, tīrā pilsētu transportā un sabiedriskā transporta veidos. Šī iesaistīšanās jomas paplašināšana atbilst attiecīgiem līguma nosacījumiem un ir saskaņā ar Lisabonas (2000. gada martā) un Gēteborgas (2001. gada jūnijā) Eiropas Padomes noteiktajām prioritātēm.

Šīs regulas mērķis ir precizēt Kohēzijas fonda uzdevumu un tā izmantošanas īpašos nosacījumus, it īpaši attiecībā uz nosacīto palīdzību un fonda izmantošanas jomu.

Dalībvalstīm, kas saņem palīdzību no Kohēzijas fonda, jāatbilst līgumā noteiktajiem nosacījumiem par konverģences programmām un nosacījumiem par pārmērīgu budžeta deficītu dalībvalstīs, kas ietilpst Ekonomikas un monetārajā Savienībā. Kohēzijas fonda piedalīšanos nosaka šo nosacījumu izpilde. Ja Padome, balstoties uz Komisijas priekšlikumu,

konstatē pārmērīgu valsts budžeta deficītu un valsts, uz ko tas attiecas, nav sākusi rīkoties, lai to novērstu, Kohēzijas fonda iesaistīšanās tiek pārtraukta no nākamā gada 1. janvāra. Tā tiek atjaunota, kad Padome, izlemjot ar tādiem pašiem nosacījumiem, konstatē, ka attiecīgā valsts ir veikusi labojumus, kas ļauj tai atgūt līgumam un Padomes lēmumiem atbilstošu stāvokli.

Priekšlikums

PADOMES REGULA

par Kohēzijas fonda izveidi

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu un jo īpaši tā 161. panta otro daļu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu ¹,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta atzinumu ²,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ³,

ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu ⁴,

tā kā:

- (1) Ar Regulu (EK) Nr. [...], ar ko izklāsta vispārējus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu un Kohēzijas fondu ⁵, izveido struktūru, kurā iekļaujas struktūrfondu un Kohēzijas fonda darbība, īpaši nosakot partnerattiecību, programmu, novērtējuma un vadības mērķus, principus un noteikumus. Tādēļ jāprecizē Kohēzijas fonda misija attiecībā uz šo jauno struktūru un to, kas tam piešķirta līgumā, un skaidrības labad ir jāaizstāj Padomes 1994. gada 16. maija Regula (EK) Nr. 1164/94 par Kohēzijas fonda izveidi ⁶.
- (2) Kohēzijas fonda finansētajiem projektiem Eiropas transporta tīkla jomā jābūt atbilstoši ar šo tīklu saistītām pamatnostādnēm, kuras pieņēmusi Padome un Eiropas Parlaments. Koncentrējot pūliņus, prioritāte jāpiešķir Eiropas interesēm atbilstoši projektiem, kas noteikti Eiropas Parlamenta un Padomes 1996. gada 23. jūlija Lēmumā (EK) Nr. 1692/96/EK par Kopienas pamatnostādnēm Eiropas transporta tīkla attīstībai ⁷.
- (3) Ar Kohēzijas fonda palīdzību Kopiena var piedalīties pasākumos, kas uzsākta, lai īstenotu tos Kopienas politikas mērķus vides jomā, kas paredzēti līguma 174. pantā. Atbilstoši līguma 175. panta 5. punktam, neskarot piesārņotāja maksātāja principu,

¹ OV K [...] [...], [...]. lpp

² OV K [...] [...], [...]. lpp.

³ OV K [...] [...], [...]. lpp.

⁴ OV K [...] [...], [...]. lpp.

⁵ OV L [...] [...], [...]. lpp.

⁶ OV L 130, 25.05.1994., 1. lpp. Regulā jaunākie grozījumi izdarīti ar 2003. gada Pievienošanās aktu.

⁷ OV L 228, 09.09.1996., 1. lpp.

Padome var izlemt par Kohēzijas fonda finansiālu atbalstu, ja minētā panta 1. punktā noteiktais pasākums paredz maksājumus, kas uzskatāmi par neatbilstošiem dalībvalsts pilnvarām.

- (4) Iesaistot Kohēzijas fondu, jāņem vērā paplašinātās Eiropas Savienības prioritātes, jo īpaši tās, ko Gēteborgas Eiropas Padome ir noteikusi vides jomā kā ilgtspējīgu attīstību.
- (5) Regula (EK) Nr. [...] paredz, ka tiesības uz izdevumiem jānosaka nacionālā līmenī, izņemot dažus gadījumus, attiecībā uz kuriem jānosaka īpaši noteikumi. Tādēļ jāprecizē izņēmumi, kas attiecas uz Kohēzijas fondu.
- (6) Nosacījumi attiecībā uz finansiālas palīdzības saņemšanu arī turpmāk tiks piemēroti atkarībā no tādu ekonomiskās konverģences nosacījumu ievērošanas, kas paredzēti 104. pantā, ņemot vērā vajadzību saprātīgi izmantot valsts finanses. Tādēļ dalībvalstīm, kuras ietilpst Ekonomikas un monetārajā savienībā, un valstīm, kuras nepiedalās konverģences programmās, kas noteiktas Padomes 1997. gada 7. jūlija Regulā (EK) Nr. 1466/97 par budžeta stāvokļa uzraudzības un ekonomikas politikas uzraudzības un koordinācijas stiprināšanu, kas ir līguma 104. pantā paredzētās ekonomiskās konverģences nosacījumu ievērošanas iemesls, ir jāīsteno stabilitātes programmas,

IR PIENĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Kohēzijas fonda izveide un misija

1. Kohēzijas fonds (turpmāk „Fonds”) ir izveidots, lai dotu ieguldījumu Kopienas ekonomiskās, sociālās un teritoriālās kohēzijas paātrināšanā ilgtspējīgas attīstības sekmēšanai.
2. Fondam jāpalīdz finansēt programmas, kas atbilst līgumā noteiktajiem mērķiem.
3. Fonda darbību nosaka Regulas (EK) Nr. [...] un šīs regulas noteikumi.

2. pants

Palīdzības piemērošanas joma

Fonds līdzsvarotā un atbilstošā veidā, ņemot vērā katras dalībvalsts ieguldījumu nepieciešamību un infrastruktūras specifiku, sniedz ieguldījumu šādās jomās:

- 1) Eiropas transporta tīklā un galvenokārt visas Eiropas interesēm atbilstošos prioritāros projektos, kas minēti Lēmumā (EK) Nr. 1692/96/EK;
- 2) līguma 174. panta mērķu īstenošanā, kas atbilst Kopienas vides aizsardzības politikas prioritātēm, saskaņā ar politikas un rīcības programmu vides jomā;

- 3) jomās, kas sekmē ilgtspējīgu attīstību, liekot skaidru uzsvāru uz vides aspektu, piemēram, enerģētiskā efektivitāte un atjaunojamie enerģijas avoti, un transporta jomā ārpus Eiropas transporta tīkla - dzelzceļā, upju un jūru kuģu ceļos, daudzveidīga transporta darbībā un tā savstarpējā saskaņošanā, sauszemes un gaisa satiksmes skaļuma kontroli, tīrā pilsētu transportā un sabiedriskā transporta veidos.

3. pants

Izdevumu segšana

Fonds nesedz šādus izdevumus:

- 1) PVN;
- 2) debeta procentus;
- 3) zemes iegādi, ja summa pārsniedz 10 % no attiecīgās darbības kopējiem sedzamajiem izdevumiem;
- 4) izmitināšanu;
- 5) atomelektrostaciju demontāžu.

4. pants

Fonda palīdzības nosacījumi

1. Fonda finansiālo palīdzību nosaka turpmāk minētie noteikumi.
2. Ja Padome,
 - a) atbilstoši EK 104. panta 6. punkta nosacījumiem ir noteikusi, ka dalībvalstij ir pārāk liels valsts budžeta deficīts, un
 - b) atbilstoši EK 104. panta 8. punkta nosacījumiem ir nolēmusi, ka attiecīgā dalībvalsts, atsaucoties uz Padomes ieteikumu, kas izriet no EK 104. panta 7. punkta nosacījumiem, nav sākusi rīkoties, lai šo deficītu novērstu, vai ja šāda rīcība ir izrādījusies nesekmīga,pilnībā vai daļēji nolemj apturēt Fonda finansiālo atbalstu attiecīgajai dalībvalstij no nākamā gada 1. janvāra. Lēmums par apturēšanu attiecas uz saistībām.
3. Padome nolemj pārtraukt Fonda finansiālā atbalsta apturēšanu, ja konstatē, ka attiecīgā dalībvalsts ir veikusi efektīvus korekcijas pasākumus. Komisija veic pasākumus, kas nepieciešami, lai apturētās saistības atkārtoti iekļautu budžetā.
4. Padome pēc Komisijas priekšlikuma ar kvalificētu balsu vairākumu pieņem 2. un 3. punktā noteiktos lēmumus.

5. pants

Pārejas noteikumi

Šī regula neietekmē tā finansējuma turpināšanu vai izmainīšanu, tostarp pilnīgu vai daļēju apturēšanu, ko Padome vai Komisija ir apstiprinājusi līdz 2007. gada 1. janvārim, pamatojoties uz Regulu (EK) Nr. 1164/94.

Prasības, kas ietilpst Regulā (EK) Nr. 1164/94, paliek spēkā.

6. pants

Atcelšana

Regula (EK) Nr. 1164/94 no 2007. gada 1. janvāra tiek atcelta.

Atsauces uz Regulu (EK) Nr. 1164/94 tiek uzskatītas par šīs regulas daļu.

7. pants

Pārskatīšanas klauzula

Padome pārskata šo regulu vēlākais 2013. gada 31. decembrī, pieņemot lēmumus atbilstoši līguma 161. pantam.

8. pants

Stāšanās spēkā

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Tā ir piemērojama no 2007. gada 1. janvāra.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, [...].

*Padomes vārdā
priekšsēdētājs
[...]*